

Menu

Amalie Keren Maarbjerg: Kampen for den frie videnskab dramatiseres i ny serie på HBO

af Amalie Keren Maarbjerg

Publiceret 05/11/2019 i Kultur/Medier

TV // ANMELDELSE – Jeg var ti år gammel, da *Det gyldne kompas* – første bog i Philip Pulmans fantasy-trilogi – udkom i 1996, men jeg husker tydeligt det store indtryk, den gjorde på mig. Siden dengang har jeg læst den adskillige gange, og hver gang er jeg blevet suget ind i Pullmans magiske univers, som var jeg barn igen. Derfor var naturligtvis også fyr og flamme, da det gik op for mig, at bøgerne var ved at blive til en tv-serie, der kunne ses på HBO.

Historien foregår i en verden, der ligner vores, og så alligevel er helt anderledes. Et magisk univers, hvor menneskers sjæle har form som dyr – kaldet *daimoner*. Et univers med hekse, talende bjørne (vi har ikke mødt dem endnu, men det kommer vi til – det lover jeg), polarekspeditioner og videnskabelige forsøg, og en kamp mellem godt og ondt – i form af den frie tanke på den ene side og en totalitær religiøs myndighed på den anden.

Hovedperson med chutzpah

I dette univers møder vi pigen Lyra, der bor på det (fiktive) Jordan-kollegie i Oxford. Her bliver hun undervist af kollegiets professorer,

læger med sin gode ven, køkkendrenge Roger og keder sig ikke så lidt. En dag begynder børn imidlertid at forsvinde sporløst fra byens fattige kvarter, og midt i panikken ankommer Lyras onkel, den opdagelsesrejsende videnskabsmand [Lord Asriel](#), pludselig til kollegiet, hvilket sætter gang i en lavine af begivenheder.

“

Væk er den glatte, renskurede Disney-fernis fra den rædsomme filmatisering fra 2007 med [Dakota Blue Richards](#), og tilbage i fokus er stoflighed, poesi og britisk charme

Lord Asriel har en mission, der kan ændre verden, og den eventyrlystne Lyra er fast besluttet på at få ham til at tage sig med på den, når han rejser tilbage til det kolde Nord, hvor han laver sine målinger. Asriel nægter, men kort efter får Lyra alligevel muligheden for at komme mod nord, da en smuk, mystisk, kvindelig professor ved navn [Mrs. Coulter](#), indvilliger i at tage hende med som sin assistent. Men tingene er naturligvis ikke, som de ser ud til, og inden længe har Lyra begivet sig ud på et farligt eventyr, som hun selv – intetanende – spiller hovedrollen i.

Stoflighed, poesi og britisk charme

Der er naturligvis grænser for, hvor meget man kan konkludere på baggrund af et enkelt afsnit, men indtil videre er denne anmelder i hvert fald ovenud begejstret, og det er der flere grunde til. Den vægtigste er den respekt, skaberne ser ud til at have for [Pullmans](#) univers. Væk er den glatte, renskurede Disney-fernis fra den rædsomme [filmatisering fra 2007](#) med Dakota Blue Richards, og tilbage i fokus er stoflighed, poesi og britisk charme: Serien er et samarbejde mellem HBO og BBC og har Pullman selv som *executive producer*).

Også castet tegner lovende: Lyra, i [Dafne Keens](#) fortolkning, er ligeså anarkistisk og boblende af *chutzpah*, som læsere af bøgerne vil huske hende, og Lord Asriel ([James McAvoy](#)) ligeså selvopslugt og dedikeret. Også Mrs. Coulter ([Ruth Wilson](#)) er som trådt direkte ud ad bogens sider, med sin sofistikerede charme og giftige indladdenhed – lysår fra Nicole Kidmans utilnærmelige isdronning i filmatiseringen. Heller ikke

“

Bøgerne rummer flere temaer, der i forvejen er på dagsordenen i disse år: Køn, social ulighed. Og frem for alt: Kampen for den frie videnskab i en tiltagende totalitær verdensorden

Som mange andre har denne anmelder været en smule nervøs for, hvordan serien ville komme omkring daimonerne – altså de talende dyr, der jo ikke alene kræver solid animation i sig selv, men som også gerne skulle bevæge sig overbevisende rundt blandt de levende skuespillere – men efter alt at dømme er der også helt styr på denne del. Tiden og de kommende afsnit, hvor daimonerne kommer til at indgå som en aktiv del af handlingen, vil vise det.

Kampen for den frie videnskab

Et overbevisende univers, et troværdigt cast og lækker scenografi er selvfølgelig et glimrende udgangspunkt for en TV-serie, og eftersom serien lægger sig i kølvandet på andre fantasy-serier med lignende æstetik, vil den formentlig også blive godt modtaget. Den store test kommer imidlertid, når serien skal til at indfri den filosofiske, intellektuelle arv fra Pullman, der formåede at servere dybe, eksistentielle spørgsmål i børnehøjde – med dyb respekt for børns naturlige undren og indre liv.

Når det er sagt, er valget af netop *His Dark Materials* – som er navnet på den fulde trilogi – efter denne anmelders mening intet mindre end et pletskud fra BBC/HBO. Bøgerne rummer nemlig flere temaer, der i forvejen er på dagsordenen i disse år: Køn, social ulighed og frem for alt: Kampen for den frie videnskab i en tiltagende totalitær verdensorden.

Desuden rummer de noget, vi ikke ligefrem vader i, her i de dystopiske narrativers tidsalder: Nemlig troen på det gode i mennesker og håb for verdens skæbne. Og det kunne vi jo godt have brug for en dosis af.

Formår serien at favne disse aspekter af bøgerne, kan den blive én af de vigtigste TV-serier i nyere tid. Vi venter i spænding.

Menu

His dark materials havde dansk premiere d. 4/11 på HBO

Topfoto: BBC/HBO

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

ANMELDELSE

DET GYLDNE KOMPAS

HBO

HIS DARK MATERIALS

PHILIP PULLMAN

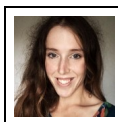
SERIE

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

**Frihedens rige –
vidunderlig bog
om opdageren og
videnskabsmanden
Humboldt**

**Hammershøis
kunst fremstår
mere gådefuld
efter endt læsning
– og det er
udelukkende
positivt**

**Stof til eftertanke i
ny
spændingsroman**

AMALIE KEREN MAARBJERG

SENESTE ARTIKLER

Amalie er freelancejournalist og
videnskabsredaktør på POV International.

Hun interesserer sig for videnskab, religion og
kultur og har skrevet til bl.a. Weekendavisen,
Information og Kristeligt Dagblad.

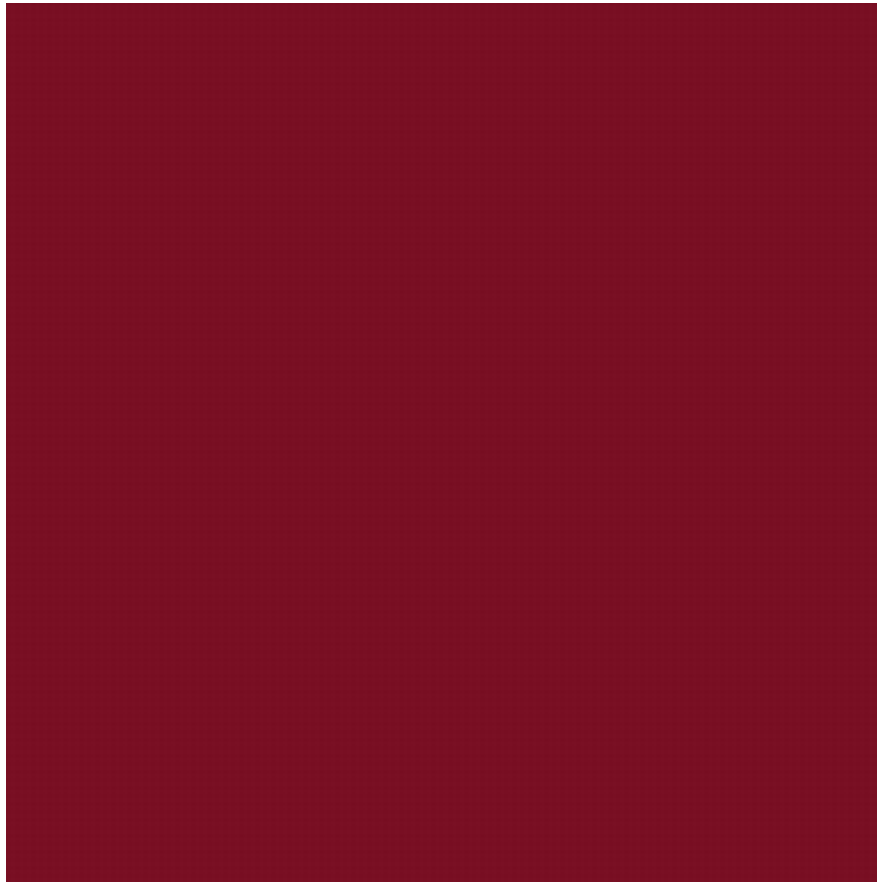

Menu

Amalie er født i 1986 og uddannet webdesigner og webfilminstruktør fra Kort- og Dokumentarfilmskolen i Lyngby.

Kunne du lide artiklen? Så har du mulighed for støtte Amalies skriveri på POV direkte via Mobilepay på: 42209468

Donér, hvad du selv synes er rimeligt. Eller lad være, det er ganske frivilligt.

M E S T L Æ S T E

Mobbekultur i militæret? Du tilhører nok ikke målgruppen

af Emil Arenholt
Mosekjær | posted on
November 1, 2019 |